

overhovedet ser paa Princippet om Folkeafstemning. Mit Synspunkt overfor dette Spørgsmaal er det, at Folkeafstemning har sin store Berettigelse, for det første, hvor det gælder store ledende Principper, som Vælgerne kan tage Stilling til, og da navnlig i saadanne Tilfælde, hvor deres Stillingtagen til disse Principper ikke har kunnet finde Udtryk ved det sidst foretagne Valg. Jeg tror nu ikke, at dette slaar til i det foreliggende Tilfælde. Jeg tror, at Vælgerne har haft ret rig Lejlighed til at overbevise sig om, hvorledes de Kandidater, de stemte for eller stemte imod, agtede at stille sig til saadanne Spørgsmaal som de sociale Lovforslag, som er forelagt i denne Rigsdagssamling.

Jeg kan ikke ret vel tænke mig nogle Emner, der i mindre Grad egner sig til at forelægges til Folkeafstemning end netop disse Spørgsmaal om økonomisk Nedsækering og Lønningslove, medmindre man da ønsker at tilvejebringe en Slags Statistik over, hvorvidt den sociale Lovgivning og det Skattesystem, vi har haft, har frembragt et Flertal af nydende eller et Flertal af ydende; men det er vel ikke Meningen. Ligeledes forekommer det mig underligt at stille til Afstemning blandt Tjenestemænd, der jo udgør en stor Vælgerklasse, om de vil mene, de har faaet for meget for deres Arbejde, om de ikke kunde ønske at faa noget mindre i Løn. Den Slags Spørgsmaal maa, mener jeg, afgøres af Rigsdagen.

Jeg kunde have Lyst til for Alvor at slutte mig til, hvad den højtærede Statsminister vistnok for Spøg sagde, at et saadant Spørgsmaal som dette burde være sammenkædet med et Nedsækeringsforslag, der afskaffede Rigsdagen i dens nuværende Skikkelse, saaledes at ogsaa Detailspørgsmaal i Lovgivningen blev henvist til Folkeafstemning. Jeg skulde ikke have saa meget imod, at man virkelig vilde gøre dette, og jeg tror egentlig, at der nok kunde blive Flertal ved en saadan Folkeafstemning, som paa den Maade vilde afskaffe de fleste af os. Men saa tror jeg rigtignok, at man maatte have begge Former for Folkeafstemning, baade Initiativ og Referendum, nemlig Initiativ, hvorved Vælgerne stemte om, efter hvilke Principper de ønskede Lovgivningen skulde ske — i det foreliggende Tilfælde altsaa, hvorvidt de ønskede Forsikringsprincippet gennemført i Stedet for Understøttelsesprincippet —, og at det dernæst blev overgivet sagkyndige mindre Udvalg at udarbejde Lovforslag, som gik i den Retning, Flertallet havde udtalt sig for, og at disse Lovforslag saa blev forelagt

Vælgerbefolkningen til Afstemning. Men jeg antager ikke, at den højtærede Statsminister vil gøre Alvor af at fremsætte et saadant Forslag. Skulde han gøre det, vil jeg tilsige det Støtte fra Retsforbundets Side.

Statsministeren (Madsen-Mygdal): Det ærede Medlem Hr. Stauning spurgte mig, om Ministeriet vilde være villigt til at udsætte Stadfæstelsen af de Lovforslag, som nu efterhaanden begge Rigsdagens Ting har vedtaget, indtil det her foreliggende Lovforslags Skæbne var endeligt afgjort. Jeg skal hertil svare, at jeg vilde anse det for et Brud med al parlamentarisk Praksis, om en Regering, der har forelagt Lovforslag og faaet dem vedtaget af begge Rigsdagens Ting, og som anser disse Lovforslags Gennemførelse for nødvendige for hele Landet, vilde standse disse Lovforslags Ophøjelse til Lov paa Grund af en Henstilling, der fremkom fra et Mindretal i Folketinget. Jeg beklager derfor, at jeg maa besvare det ærede Medlems Spørgsmaal benægtende.

Til det ærede Medlem Hr. P. Munch, der mente at kunne gøre gældende, at jeg ikke havde fremført Bevis for, at Grundloven staar hindrende i Vejen for en Fremgangsmaade som den, det ærede Medlem her har foreslaaet, skal jeg sige, at det forekommer mig, at hans Logik er mere ejendommelig end den, jeg har fremført. Jeg har gjort opmærksom paa, at den danske Grundlov indeholder bestemte, tydelige og klare, meget koncist affattede Bestemmelser — det er en Fornøjelse at læse dem — om, hvorledes Lovforslag skal behandles af den danske Rigsdag og stadfæstes for at blive gældende Lov for hele Befolkningen. Her er ingen Misforstaaelse mulig. Saa siger det ærede Medlem: Ja, men der staar ikke noget om Folkeafstemning, følgelig kan vi sætte Folkeafstemning ind, og sætte Folkeafstemning ind som det afgørende. Saa siger jeg: Nej, jeg tror dog ikke, at den Bevisførelse gaar an. For der staar ikke noget om Folkeafstemning i Grundloven; og der er mange andre Ting, der ikke staar noget om der; det er ganske rigtigt; men det kan dog ikke være muligt, at vi, naar vi har en Forfatning, kan sige: Den Fremgangsmaade staar der ikke noget om, saa kan vi bruge den. Jo, der staar en bestemt Fremgangsmaade i Grundloven, og jeg tror, vi maa følge den Fremgangsmaade, hvis vi vil blive indenfor Forfatningens Grund.

Nu oplyser det ærede Medlem Hr. Stauning, at Socialdemokraterne under Grundlovsforhandlingerne har stillet For-